

РЕШЕНИЕ

№ 185

...., 13.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – О. в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: В.Л.П.

при участието на секретаря В.И.И.

като разгледа докладваното от В.Л.П. Гражданско дело № 20221460100558 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано въз основа на депозирана искова молба от С. Р. Ц., ЕГН ***** от, действащ чрез пълномощника си адв. Б.Д.-П. от АК Варна срещу С. Р. Ц., ЕГН ***** от, с искане за възстановяване на запазената част на ищеца от наследството на неговия покоен баща Р.Ц. – б.ж. на, като се намалят направените от последния дарствени разпореждания от 2017 г. и от 2010 г. в полза на ответника до размера, необходим за допълване на запазената част на ищеца. Претендират се и съдебни разноски.

Предявен е конститутивен иск по чл. 30, ал. 1 от ЗН за възстановяване на запазена част от наследството на наследодателя Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на

Ищецът твърди, че с ответника са низходящи наследници по закон на Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на, починал на г. Последният е дарил на ответника притежавани от него недвижими имоти с Нотариален акт за дарение на обособени обекти в сграда и гараж № от 16.02.2010 г., а именно – $\frac{3}{4}$ ид. части от апартамент с идентификатор № в, ул. „..... и $\frac{3}{4}$ ид. части от гараж № 9 с идентификатор № През 2017 г. му е дарил също и $\frac{1}{2}$ ид. част от УПИ с кад. № с площ от 2220 кв.м. в, ведно с $\frac{1}{2}$ ид. части от построените в него сгради – едноетажна полумасивна жилищна сграда с кад. № със ЗП от 85,10 кв.м., полумасивна сграда с кад. № със ЗП от 15,70 кв.м. и стопанска сграда със ЗП от 20 кв.м. по силата на Нотариален акт за дарение на идеални части от УПИ № от 14.07.2017 г. Поради посочените дарения се сочи, че е накърнена запазената част на ищеца от наследството на починалия наследодател, която е $\frac{1}{3}$ за всеки от страните и $\frac{1}{3}$ е разполагаемата част от него.

При горните обстоятелства е заявено искане за възстановяване на запазената част на ищеца от наследството на неговия покоен баща Р.Ц., като

се намалят направените от последния дарствени разпореждания в полза на ответника до размера, необходим за допълване на запазената част на ищеца по възможност в натура или в пари. Претендират се и съдебни разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от С. Р. Ц., действащ чрез пълномощника си адв. В.Д.-В. от САК, с който се оспорва предявеният иск като неоснователен. Твърди се, че след смъртта на Р.С.Ц., – б.ж. на (баща на страните) като наследство от него са останали апартамент, гараж и земеделски земи, като за последните ищецът ежегодно получава рентни плащания за $\frac{1}{2}$ ид. части от арендуваните земеделски земи. Сочи се също, че приживе наследодателят се е разпоредил в полза на ищеца със свои имоти (апартамент и вила), находящи се в гр. Варна, тъй като е имал сключен брак със С.К.К., прекратен преди 1983 г. и от който брак е роден ищецът С. Ц..

Твърди се, че след смъртта на Р.Ц. в обща съсобственост между страните са останали апартамент № 6 в от 21 кв.м. в и земеделски земи в с. С. и с. О. – 1/. поземлен имот, пл. №, с площ от 8,960 дка., находящ се в м. в с. С., общ. О.; 2/. поземлен имот, пл. №, с площ от 0,700 дка., находящ се в м. в с. С., общ. О.; 3/. поземлен имот, пл. №, с площ от 9,502 дка., находящ се в м. в с. С., общ. О.; 4/. поземлен имот, пл. №, с площ от 2,774 дка., находящ се в м. в с. О., общ. О.; 5/. поземлен имот, пл. №, с площ от 6,968 дка., находящ се в м. в с. О., общ. О.; 6/. поземлен имот, пл. №, с площ от 3,001 дка., находящ се в м. в с. О., общ. О.; 7/. поземлен имот, пл. №, с площ от 4,122 дка., находящ се в м. в с. О., общ. О. и 8/. поземлен имот, пл. №, с площ от 6,777 дка., находящ се в м. в с. О., общ. О.. Уточнено е, че първите шест поземлени имота са съсобствени между наследодателя Р.Ц. и неговата сестра Р.Д., а последните два имота са лична собственост на Р.Ц., като всички тези имоти са предмет на договор за аренда с арендатор „.....“, от който страните получават ежегодно полагащите им се рентни плащания. Именно поради посочените обстоятелства се твърди, че дарените на ответника недвижими имоти не са били единствената притежавана от общия наследодател на страните собственост, поради което е отправена молба за отхвърляне на иска като неоснователен. Претендират се разноски в производството.

След като взе предвид събраните по делото доказателства и становищата и доводите на страните, съдът прима за установено следното от фактическа страна:

С Определение № 1/06.01.2023 г., неоспорено от страните, съдът е отделил като безспорни и ненуждаещи се от доказване между страните обстоятелствата, че С. Р. Ц., ЕГН ***** и С. Р. Ц., ЕГН ***** са законни наследници (синове) на Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на, починал на г. с право на запазена част от наследството на последния, както и че Р.С.Ц. – б.ж. на е дарил в полза на С. Р. Ц. имотите, посочени в Нотариален акт за дарение на обособени обекти в сграда и гараж № от 16.02.2010 г. и в Нотариален акт за дарение на идеални части от УПИ № от 14.07.2017 г., а именно - $\frac{3}{4}$ ид. части от Апартамент с идентификатор № в, ул. „.....“, със застроена площ от 88,41 кв.м., заедно с мазе № 13, с площ от 2,21 кв.м. и 8,65% ид. части от общите части на сградата, построена в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на; $\frac{3}{4}$ ид. части от Гараж № 9 с идентификатор №, с площ по скица от 21 кв.м., построен в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ,

по действащия ЗРП на и $\frac{1}{2}$ ид. части от УПИ с кад. № с площ от 2220 кв.м. в, ведно с $\frac{1}{2}$ ид. части от построените в него сгради – едноетажна полумасивна жилищна сграда с кад. № със ЗП от 85,10 кв.м., полумасивна сграда с кад. № със ЗП от 15,70 кв.м. и стопанска сграда със ЗП от 20 кв.м. Тези обстоятелства се установяват и от събраните по делото доказателства – нотариални актове за дарение от 14.07.2017 г. и от 16.02.2010 г., справка по лице от Агенция по вписванията, препис – извлечение от акт за смърт, скици, 3 бр. данъчни оценки и удостоверение за наследници.

От приетите по делото писмо от Община О. с вх. № 105/10.01.2023 г., с приложения към него – заверен препис от регистър за граждански брак на лицето Р.С.Ц. с М.Г.С. /след брака Ц./ се установява, поредността на брака за наследодателя на страните в втори, а от удостоверение от Варненски Окръжен съд за прекратен гр. брак № 512А се установява, че на 05.09.1976 г. в гр. Варна между Р.С.Ц. и С.К.Ц. е сключен граждански брак, който е прекратен с Решение от г. по Гр.д. № г., като решението е влязло в законна сила на 07.11.1979 г. Също така с писмо от Община Варна с вх. № 121/11.01.2023 г. също се потвърждава, че по данни от регистъра на населението лицето С.К.К. е имала сключен първи граждански брак № г. в гр. Варна с Р.С.Ц., прекратен с влязло в законна сила решение по гр. д. № г. на Окръжен съд Варна.

От приети като доказателства и изискани документи от трето неучастващо по делото лице - се установява, че това лице като арендатор по сключени Договор за аренда с дв.вх.рег. № от 19.06.2012 г., акт № г., Договор за наем № г., е изплащало на страните по делото рента за арендувани поземлени имоти, собственост на наследодателя Р.Ц., видно от платежна ведомост по отношение на С. Р. Ц. за стопанските: 2018-2019 г., 2019 – 2020 г., 2020 – 2021 г., 2021 – 2022 г., а по отношение на С. Р. Ц. - полученият наем на земя е превеждан по банковата сметка на С.К.К. (негова майка), видно от приложения 4 бр. платежни нареждания.

От удостоверение на Служба по вписванията гр. Варна от 03.02.2023 г. се установява, че за периода 01.01.1977 г. до 02.02.2023 г. по отношение на ищеца няма вписвания, отбелязвания и заличавания, респ. не е придобивал имоти в гр. Варна.

В хода на производството е установено, че наследодателят на страните е собственик и на следните недвижими имоти, съгласно приетите като доказателства по делото Договор за продажба на държавен недвижим имот от 22.01.1991 г., Договор за отстъпено право на строеж от 15.10.1997 г., заедно със скици и данъчни оценки, както 2 бр. решения за възстановяване правото на собственост върху земеделски земи – от 25.11.1995 г. и от 07.04.1999 г., удостоверение за наследници на М.А.Ц. (баба на страните по бащина линия), удостоверение за наследници на С.А.Ц. (дядо на страните по бащина линия), удостоверение за наследници на Р.С.Ц. и удостоверение за наследници на А.Й.Ц. (прадядо на страните по бащина линия), Нотариален акт за покупко-продажба на поземлени имоти от 13.06.2011 г., 6 броя скици и данъчни оценки за поземлени имоти – ниви, а именно:

- $\frac{3}{4}$ ид. части от Апартамент № 6 в, със застроена площ от 42,50 кв.м., ведно с избено помещение № 6, с площ от 2,88 кв.м., с 3,74 % ид. части от общите части на сградата;

- $\frac{3}{4}$ ид. части от Гараж №, с площ от 21 кв.м., построен в общинско

дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на;

- 1/2 ид. части от ПИ – нива, с идентификатор, с площ от 8692 кв.м. в м. Бацови язовири в с. С.;

- 3/25 ид. части от ПИ – нива, с идентификатор, с площ от 27 877 кв.м. в местността Мензилски път в с. О.;

- 3/25 ид. части от ПИ – нива, с идентификатор, с площ от 5495 кв.м. в местността в с. О.;

- 3/25 ид. части от ПИ – нива, с идентификатор, с площ от 9037 кв.м. в местността в с. О.;

- 3/25 ид. части от ПИ – нива, с идентификатор, с площ от 11 099 кв.м в местността в с. О.;

- 3/25 ид. части от ПИ – нива, с идентификатор, с площ от 3002 кв.м в местността в с. О..

По делото е прието и неоспорено от страните заключение по допуснатата съдебно-оценителна експертиза, което съдът възприема с вяра, като пълно, обективно и компетентно изготвено от вещото лице, съгласно изричните указанията на съда във връзка със спецификата на производството, които са взети предвид при изготвяне на заключението от страна на вещото лице.

Заключението на вещото лице е дало общата стойност на наследствената маса към момента на смъртта на наследодателя Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на - г., която възлиза общо на 54 656,69 лв. (чист актив + дареното). Тази стойност се формира като сбор от чистия актив (24 610,50 лв.-39,81= 24 570,69 лв.), който от своя страна се формира след събиране се всички парично оценени активи (в случая недвижими имоти, собственост на наследодателя към г.) и се извадят данъците за пълната данъчна година, през която е починал наследодателят, и стойността на дареното – 30 086 лв. Също така правилно е посочена и стойността на запазената и разполагаема част от наследството, съобразно разпоредбата на чл. 29, ал. 1 от ЗН – 18 218,90 лв. разполагаема част и по 18 218,90 лв. запазена част на всяка от страните по делото. Изчислено е също, че от чистия актив в размер на 24 570,69 лв. страните по делото, съобразно квотата си в наследството (по 1/2 ид. части) към г., следва да получат по 12 285,35 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 28, ал. 1 от ЗН, когато наследодателят остави низходящи, родители или съпруг, той не може със завещателни разпореждания или чрез дарение да накърнява онова, което съставлява тяхна запазена част от наследството. В случая, след смъртта си Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на, починал на г. е оставил законни наследници двама синове – страните по делото С. Р. Ц., ЕГН ***** и С. Р. Ц., ЕГН *. В чл. 29, ал.1 от ЗН, са посочени запазените и разполагаемите части на наследниците, когато наследодателят не е оставил наследник-съпруг, а именно: при едно дете или низходящи от него - 1/2, а при две и повече деца или низходящи от тях - 2/3 от имуществото на наследодателя. Разполагаемата част на наследодателя е 1/3 ид. части от наследството.

Съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 1 ЗН, наследник, с право на запазена част, който не може да получи пълния размер на тази част поради завещания или дарения, може да иска намаляването им до размера,

необходим за допълване на неговата запазена част, след като прихване направените в негова полза завети и дарения, с изключение на обичайните дарове. Именно затова съгласно закона, наследодателят може да се разпорежда с имуществото си както намери за добре, но ако след смъртта му се окаже, че той е извършил безвъзмездни разпореждания -завещания и дарения, така че наследниците с право на запазена част не могат да получат гарантираната им от закона част от наследството, то за тях е налице възможността, предвидена в чл. 30 от ЗН - да искат намаляване на извършените завещания и дарения до размера, необходим за допълване на тяхната запазена част.

За уважаване на иска за възстановяване на запазена част от наследството, в тежест на ищеца е процесуалното задължение да установи, че е наследник по закон на починалия наследодател с право на запазена част от наследството, че е накърнена неговата запазена част чрез конкретно посочените дарения, като следва да установи стойността на наследствената маса към момента на смъртта на наследодателя (при спазване поредността на алгоритъма, установен в чл. 31 от ЗН), а ответникът следва да установи, че наследодателят е имал и други неразпоредени имущества и/или че в полза на ищеца също са направени дарения/завети с имущество на наследодателя.

С оглед наличието на две дарения, то съдът е указал на страните, че следва да се образува наследствена маса съгласно чл. 31 от ЗН – т.е страните са посочили всички известни им наследствени имущества и задължения на наследството, чиято стойност е определена към момента на откриване на наследството – 2018 г., съгласно разпоредбата на чл. 31 ЗН.

Страните са низходящи наследници на баща си Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на, починал на г. и като такива имат право на запазена част от наследството, съгласно чл. 29, ал. 1 от ЗН.

За да се определи какъв е конкретният размер на запазената част в дадено наследство, според чл. 31 от ЗН, трябва да се извършат редица действия: *1/. оценяват се имуществовата, които влизат в наследството (за недвижимите имоти - стойността им по време на откриването на наследството, а за движимите вещи - по време на подаряването); 2/. оценяват се задълженията на наследодателя и се приспадат от оценката на имуществовата; 3/. оценяват се даренията, извършени от наследодателя към момента на откриване на наследството, и оценката им се прибавя към това, което остава от имуществовата, след като от тях са приспаднати задълженията.* Следователно в масата по чл. 31 от ЗН, следва да се включат всички имущества, притежавани от наследодателя към момента на неговата смърт – год., които са установени от събраните по делото доказателства, вкл. дареното на ответника имущество, а именно: **1. $\frac{3}{4}$ ид. части от Апартамент** с идентификатор № в, ул. „....., със застроена площ от 88,41 кв.м., заедно с мазе № 13, с площ от 2,21 кв.м. и 8,65% ид. части от общите части на сградата, построена в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на, оценени ид. части от вещото лице на 19 632 лв.; **2. $\frac{3}{4}$ ид. части от Гараж № 9** с идентификатор №, с площ по скица от 21 кв.м., построен в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на, оценени от вещото лице ид. части на 1922 лв.; **3. $\frac{1}{2}$ ид. части от УПИ** с кад. № с площ от 2220 кв.м. в, ведно с $\frac{1}{2}$ ид. части от построените в него сгради –

едноетажна полумасивна жилищна сграда с кад. № със ЗП от 85,10 кв.м., полумасивна сграда с кад. № със ЗП от 15,70 кв.м. и стопанска сграда със ЗП от 20 кв.м. оценени от вещото лице ид. части на 8532 лв.; **4. $\frac{3}{4}$ ид. части от Апартамент № 6** в, със застроена площ от 42,50 кв.м., ведно с избено помещение № 6, с площ от 2,88 кв.м., с 3,74 % ид. части от общите части на сградата, оценени от вещото лице ид. части на 12 023,25 лв.; **5. $\frac{3}{4}$ ид. части от Гараж № 8** от 21 кв.м. в, с площ от 21 кв.м., построен в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на, оценени от вещото лице ид. части на 2288,25 лв.; **6. $\frac{1}{2}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 8692 кв.м. в м. Бацови язовири в с. С., оценени от вещото лице ид. части на 4255 лв.; **7. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 27 877 кв.м. в местността Мензилски път в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 3275 лв.; **8. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 5495 кв.м. в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 581 лв.; **9. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 9037 кв.м. в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 531 лв.; **10. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 11 099 кв.м в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 1304 лв. и **11. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 3002 кв.м в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 353 лв. След сумирането на стойностите на изброените 11 броя имоти се формира стойност равна на 54 696,50 лв. (без изваждане на данъчните задължения на наследодателя за 2018 г.). В тази връзка следва да се посочи, че са установени по делото и задълженията на наследодателя за 2018 г., изискани от вещото лице във връзка с възложените му задачи при изготвяне на заключението, а именно данъчни задължения в размер на 39,81 лв.

Съдът приема, че няма направени в полза на ищеца дарения и завещания, тъй като събраните доказателства са именно в тази насока (удостоверение на Служба по вписванията гр. Варна от 03.02.2023 г.).

Наследството на Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на е открито на г. към който момент, видно от събраните по делото доказателства, в патримониума му се включват описаните по-горе недвижими имоти от № 4 до № 11, тъй като първите три имота са дарените на ответника имоти през 2010 г. и през 2017 г.

Стойността на наследствената маса следва да се определи към момента на откриване на наследството – 2018 год. и се равнява на общо **54 656,69 лв.**, която включва чистия актив от 24 570,69 лв. (формиран от притежаваното от наследодателя имущество към откриване на наследството и изваждане на данъчните му задължения /24 610,50 лв. – 39,81 лв./) и стойността на дарените имоти от 30 086 лв.

От получената обща маса, оценена в пари и представляваща цифрова величина, следва да се определят размерите на разполагаемата и на запазената част от тази стойност, като $\frac{2}{3}$ са запазена част от наследството и се равняват на **36 437,80 лв.**, а $\frac{1}{3}$ е разполагаемата част и се равнява на **18 218,90 лв.**

Запазената част на ищеца се явява половината на $\frac{2}{3}$ от имуществото на наследодателя - или в случая като стойност възлиза на $\frac{1}{3}$ от 54 656,69 лв., което е **18 218,90 лв.**, а разполагаемата част е също $\frac{1}{3}$ от общата стойност на наследството, при което стойностите на запазената част на ищеца (вкл. на

ответника) и разполагаемата част от наследството са равни и възлиза на 18 218,90 лв. (54 656,69 лв. : 3 = 18 218,90 лв.).

Наследодателят на страните, чрез процесните две дарения през 2010 г. и 2017 г., се е разпоредил с имоти общо на стойност 30 086 лв. /обща пазарна стойност на трите дарени имота към 2018 г./ - **1. $\frac{3}{4}$ ид. части от Апартамент** с идентификатор № в, ул., със застроена площ от 88,41 кв.м., заедно с мазе № 13, с площ от 2,21 кв.м. и 8,65% ид. части от общите части на сградата, построена в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на, оценени ид. части от вещото лице на 19 632 лв.; **2. $\frac{3}{4}$ ид. части от Гараж № 9** с идентификатор №, с площ по скица от 21 кв.м., построен в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на, оценени от вещото лице ид. части на 1922 лв.; **3. $\frac{1}{2}$ ид. части от УПИ** с кад. № с площ от 2220 кв.м. в, ведно с $\frac{1}{2}$ ид. части от построените в него сгради – едноетажна полумасивна жилищна сграда с кад. № със ЗП от 85,10 кв.м., полумасивна сграда с кад. № със ЗП от 15,70 кв.м. и стопанска сграда със ЗП от 20 кв.м. оценени от вещото лице ид. части на 8532 лв.

Останалото притежавано от наследодателя към момента на смъртта му имущество, без дарените и описани по-горе имоти, включва: **1. $\frac{3}{4}$ ид. части от Апартамент № 6** в, със застроена площ от 42,50 кв.м., ведно с избено помещение № 6, с площ от 2,88 кв.м., с 3,74 % ид. части от общите части на сградата, оценени от вещото лице ид. части на 12 023,25 лв.; **2. $\frac{3}{4}$ ид. части от Гараж № 8** от 21 кв.м. в, с площ от 21 кв.м., построен в общинско дворно място с отстъпено право на строеж – УПИ, по действащия ЗРП на, оценени от вещото лице ид. части на 2288,25 лв.; **3. $\frac{1}{2}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 8692 кв.м. в м. Бацови язовири в с. С., оценени от вещото лице ид. части на 4255 лв.; **4. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 27 877 кв.м. в местността Мензилски път в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 3275 лв.; **5. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 5495 кв.м. в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 581 лв.; **6. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 9037 кв.м. в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 531 лв.; **7. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 11 099 кв.м в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 1304 лв. и **8. $\frac{3}{25}$ ид. части от ПИ – нива, с идентификатор**, с площ от 3002 кв.м в местността в с. О., оценени от вещото лице ид. части на 353 лв. Предвид посочените стойности на тези имоти е изчислена общата стойност на чистия актив от наследството от 24 570,69 лв. От тази стойност полагаемата част на ищеца от наследството се явява половината или 12 285,35 лв. и не е достатъчна да възстанови запазената му част, която в случая, се равнява на 18 218,90 лева. Накърнената запазена част на ищеца се явява разликата от запазената му част от имуществото и останалата полагаема му се част от наследството - или **5933,55 лв.** (18 218,90 лв. – 12 285,35 лв. = 5933,55 лв.), с който размер сума е налице недостиг до пълния размер на запазената част на ищеца.

Когато в резултат на уважаването на иска по чл. 30, ал. 1 от ЗН се наложи частично отменяне на завещание или на дарение по отношение на неделим недвижим имот (както в случая – дарението от 2017 г. касае $\frac{1}{2}$ ид. части от УПИ, а дарението от 2020 г. касае $\frac{3}{4}$ ид. части от апартамент и

гараж), възможностите са две - или намалението да се извърши в дробна част, съобразно чл. 32-34 ЗС, при което ще възникне съсобственост между ищеца и ответника, или да се пристъпи към прилагане на правилата на чл. 36, ал. 1 или ал. 2 от ЗН, които целят избягването на съсобствеността, а оттам и на евентуална последваща делба на имота. Последните се прилагат съответно и в хипотези, при които наследодателят е направил безвъзмездни разпореждания с повече от един недвижим имот, какъвто именно е настоящият случай. Ако са налице условията по чл. 36 от ЗН, при които заветникът или надареният да задържи имота, той трябва да бъде осъден да заплати на наследника със запазена част паричната равностойност, нужна за допълването, без да е необходимо заплащането на тази сума да е било изрично поискано. Това е така, защото нейното присъждане представлява законна последица от уважаване на иска чл. 30, ал. 1 от ЗН. Следва да се прецени дали са налице предпоставките на чл. 36, ал. 2 от ЗН, тъй като надареният ответник е наследник с право на запазена част и в производството участват всички наследници с право на запазена част от наследството на общия наследодател – в случая това са неговите двама синове, които са страни по делото. Логическата конструкция, на която се опира разпоредбата на чл. 36, ал. 2 от ЗН е свързана с това да се избегне възникването на съсобственост между надарения и наследника, чиято запазена част се засяга от дарението. Няма пречка тази конструкция да намери приложение и когато наследодателят е завещал повече от един имот, както е в настоящия случай. Ищецът е направил и избор по чл. 34 ЗН – намалението да се извърши от последното по време дарение от 2017 г. касаещо дарение на $\frac{1}{2}$ ид. части от УПИ с кад. № с площ от 2220 кв.м. в, ведно с $\frac{1}{2}$ ид. части от построените в него сгради – едноетажна полумасивна жилищна сграда с кад. № със ЗП от 85,10 кв.м., полумасивна сграда с кад. № със ЗП от 15,70 кв.м. и стопанска сграда със ЗП от 20 кв.м. Имайки предвид стойността на това дарение и стойността на накърнението на запазената част на ищеца, то не се налага намаляване на предшестващото дарение от 2010 г., касаещо $\frac{3}{4}$ ид. части от апартамент с идентификатор № и $\frac{3}{4}$ ид. части от гараж с идентификатор №

Общо сборът от стойността на запазената част на ответника (*която е $\frac{1}{3}$ от 54 656,69 лв. = 18 218,90 лв.*) и стойността на разполагаемата част от наследството (*която също е $\frac{1}{3}$ от 54 656,69 лв. = 18 218,90 лв.*), възлиза на **36 437,80 лв.** (*18 218,90 лв. + 18 218,90 лв. = 36 437,80 лв.*). В тази връзка стойността на даренията на ответника недвижими имоти, съгласно заключението на вещото лице е общо **30 086 лв.** (*19 632 лв. + 1922 лв. + 8532 лв. = 30 086 лв.*), която сума не надхвърля сбора на разполагаемата част и на запазената част на ответника от 36 437,80 лв., респ. не я надхвърлят и стойностите на даренията имоти по отделно. Именно поради този факт съдът намира, че ответникът може да задържи даренията му недвижими имоти, но следва да възмезди ищецът с пари за накърнената му запазена част, като му заплати сумата в размер на **5933,55 лв.**, формирана съгласно изложените по - горе мотиви.

Относно разноските:

Предвид изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ответникът следва да заплати на ищеца разноските по делото, които се претендират в общ размер на 3320 лв. (държавна такса – 50 лв., такса за 2 бр.

удостоверения – 10 лв., такса за скици и данъчни оценки – 40 лв., такса за вписване - 20 лв. към АВ, депозит за вещо лице - 400 лв. и адвокатско възнаграждение – 2800 лв.), съгласно изпратен към молба Вх. № 3230/17.10.2023 г. неподписан списък на разноските по чл. 80 ГПК. Съдът обаче констатира, че не са представени доказателства за заплащане на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение в размер на 2800 лв., тъй като по делото е представено само пълномощно, без сключен Договор за правна защита и съдействие, а впоследствие към молба Вх. № 3230/17.10.2023 г. е приложена неподписана „разписка“ за получаване на сумата от 2800 лв. Именно поради това съдът намира, че не са представени доказателства за реалното заплащане на адвокатското възнаграждение (т. 1 от Тълкувателно решение от 06.11.2013 г. по т.д. № 6/2012 г. на ОСГТК), поради което съдът не дължи присъждането му.

Предвид горното и съобразно изхода на спора, на ищеца следва да бъде присъдена от общо претендираните съдебно деловодни разноски сумата от общо 520 лв. (държавна такса – 50 лв., такса за 2 бр. удостоверения – 10 лв., такса за скици и данъчни оценки – 40 лв., такса за вписване на исковата молба – 20 лв. и внесен депозит за вещо лице - 400 лв.), без претендираното адвокатско възнаграждение, за което не е представен документ, удостоверяващ плащането му на адвоката.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ВЪЗСТАНОВЯВА на основание чл. 30, ал. 1 от ЗН запазената част на **С. Р. Ц.**, ЕГН ***** от, действащ чрез пълномощника си адв. Б.Д.-П. от АК Варна, равняваща се на 1/3 дробна част от наследството на общия на страните наследодател Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на, починал на г., **накърнена с 5933,55 лв.** от извършеното от наследодателя дарствено разпореждане с Нотариален акт за дарение на идеални части от урегулиран поземлен имот с № от 14.07.2017 г., вписан в СВ О. Вх. № г., като **НАМАЛЯВА дарението със сумата от 5933,55 лв.**, представляваща стойността, с която е накърнена запазената част на **С. Р. Ц.**, ЕГН *****.

ПОСТАНОВЯВА на основание чл. 36, ал. 2 от ЗН задържане на **недвижимите имоти - предмет на дарението, извършено с Нотариален акт за дарение на идеални части от урегулиран поземлен имот с № от 14.07.2017 г., вписан в СВ О. Вх. № г., а именно: ½ ид. части от УПИ с кад. № с площ от 2220 кв.м. в, ведно с ½ ид. части от построените в него сгради – едноетажна полумасивна жилищна сграда с кад. № със ЗП от 85,10 кв.м., полумасивна сграда с кад. № със ЗП от 15,70 кв.м. и стопанска сграда със ЗП от 20 кв.м.**

ОСЪЖДА С. Р. Ц., ЕГН ***** от **ДА ЗАПЛАТИ НА С. Р. Ц.**, ЕГН ***** от сумата от **5933,55 лв.** (пет хиляди деветстотин тридесет и три лева и петдесет и пет стотинки), представляваща стойността, с която е накърнена запазената част на **С. Р. Ц.** от наследството на Р.С.Ц., ЕГН ***** – б.ж. на, починал на г., с извършеното от

последния дарствено разпореждане с Нотариален акт за дарение на идеални части от урегулиран поземлен имот с № от 14.07.2017 г., вписан в СВ О. Вх. № г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК **С. Р. Ц., ЕГН ******* от **ДА ЗАПЛАТИ НА С. Р. Ц., ЕГН ******* от сумата от общо **520 лв. (петстотин и двадесет лева)**, представляваща платени такси и разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано пред Окръжен съд гр. Враца в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – О.: _____